

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව

2018 අංක 34 දරන හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 2018 ඔක්තෝබර් මස 22 වන දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුදුණය කරන ලදී.

2018 ඔක්තෝබර් මස 26 වන දින **ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ** ගැසට් පතුයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන් පළකරන ලදී.

> ශී ලංකා රජයේ මුදුණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදුණය කරන ලදී. කොළඹ 5, රජයේ පුකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැකි ය.

මිල : රු. 28.00 කැපැල් ගාස්තුව : රු. 35.00

මෙම පනත www.documents.gov.lk වෙබ් අඩවියෙන් බාගත කළ හැක.

[සහතිකය සටහන් කළේ 2018 ඔක්තෝබර් මස 22 වන දින]

එල්.ඩී.—ඕ. 12/2018

හානිපුරණය සඳහා වන කාර්යාලය පිහිටුවීම පිණිස ද; හානිපුරණය සඳහා යෝගා පීඩාවට පත් තැනැත්තන් හඳුනාගැනීම සඳහා සහ එම තැනැත්තන්ට තනි සහ සාමුහික හානිපුරණයන් ලබාදීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද; 1987 අංක 29 දරන තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරිය පනත ඉවත් කිරීම පිණිස සහ ඊට සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනූෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි.

ශී් ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාව පූර්විකාව. මගින් සියලු ශීු ලාංකිකයන්ගේ ආවේණික ගරුත්වය සහ සමාන සහ අහිමි කළ නොහැකි මානව හිමිකම් සහ මේ අයිතීන්ට ගරු කිරීම, පුවර්ධනය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන රාජා වගකීම පිළිගන්නා හෙයින් ද:

සියලු ශීූ ලාංකිකයන්ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් ස්ථාවර වූ සඵලදායී පුතිකර්මයක් වශයෙන් පරිපූර්ණ හානිපූරණය කිරීමේ යෝජනා කුමයක් අනාගත පරපුර ඇතුළත් සියලු ශීු ලාංකිකයන්ගේ සුබසිද්ධිය සහ ආරක්ෂාව උදෙසා පුතිසන්ධානය පුවර්ධනය කිරීම සඳහා දායක වන හෙයින් ද:

ශීු ලංකා පුජාතාන්තුික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:-

1. මේ පනත 2018 අංක 34 දරන හානිපූරණය සඳහා වන ලුහුඬු නාමය. කාර්යාලය පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

- 2. මේ පනතේ අරමුණු වන්නේ
 - (අ) පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ට තනි සහ සාමූහික හානිපූරණයන් පුදානය කිරීමට හානිපූරණය පිළිබඳ පුතිපත්තීන් විධිමත්ව සකස්කර කැබිනට් මණ්ඩලයට නිර්දේශ කිරීම;
 - (ආ) මහජන අධාාපනය, අනුස්මරණය කිරීම සහ ළමයින්, තරුණයන්, කාන්තාවන් සහ ලිංගික හිංසනයට ලක් වූ විත්දිතයන් සහ දුබලතාවයන් සහිත තැනැත්තන් සම්බන්ධයෙන් වන විශේෂිත පුතිපත්ති ඇතුළුව අමාතා මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද එම හානිපූරණය සඳහා වන පුතිපත්ති සඳහා පහසුකම් සැපයීම සහ කියාත්මක කිරීම;

පනතේ අරමුණු.

- (ඇ) පුතිසන්ධානය අරමුණු කරගත් වෙනත් යාන්තුණයන් සමඟ අනුකූල වීම තහවුරු කිරීම සඳහා සබඳතා පිහිටුවීම, සහ
- (ඇ) යෝගා පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ට හානිපූරණයන් ලබා දීමේ පුගතිය අධීක්ෂණය කිරීම සහ අගය කිරීම.

I වන කොටස

හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය පිහිටුවීම

හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය පිහිටුවීම.

- 3. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන කාර්යාලයක් පිහිටුවනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය අවිච්ඡින්න පැවැත්මක් සහ පොදු මුදුාවක් සහිත සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක් විය යුතු අතර එහි සංස්ථාපිත නාමයෙන් එය විසින් ද එයට විරුද්ධව ද නඩු පවරනු ලැබිය හැකි ය.

හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයෙහි සංස්ථාපනය.

- 4. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය, ආණ්ඩුකුම වාවස්ථා සභාවේ නිර්දේශය මත ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය යුතු ය.
- (2) ආණ්ඩුකුම වාවස්ථා සභාව විසින් ජනාධිපතිවරයා විසින් භානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සභාපතිවරයා වශයෙන් පත් කරනු ලැබීමට නම් තුනක් භානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයින් අතුරින් නිර්දේශ කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) (2) වන උපවගත්තිය යටතේ නිර්දේශිත සාමාජිකයන් අතරිත් එක් සාමාජිකයෙක් ජනාධිපතිවරයා විසින් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සභාපතිවරයා ලෙස පත්කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට සාමාජිකයින් පත්කිරීම සඳහා නිර්දේශ සිදුකිරීමේ දී, ආණ්ඩුකුම වාවස්ථා සභාව විසින්,—
 - (අ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සංයුතිය, ලිංග භේදය ඇතුළු ශී ලාංකීය සමාජයේ බහුවිධ ස්වභාවය පිළිබිඹු කරන බව සහතික කරන බවට;
 - (ආ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයන් පරිපූර්ණ තැනැත්තන් වන බව සහ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කර්තවෳයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ සුදුසුකම් සහ පළපුරුද්ද සතු බව සහතික කරන බවට,

නිසි සැළකිල්ලක් දක්වනු ලැබිය යුතු ය.

5. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් 4 වන වගන්තිය යටතේ නිර්දේශ ලැබීමෙන් දින දහ හතරක කාලසීමාවක් ඇතුළත, 4(2) වගන්තිය යටතේ නිර්දේශිත නම් අතුරින් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයින් ලෙස යම් තැනැත්තන් සහ සභාපතිවරයා ලෙස තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය සඳහා සභාපතිවරයා සහ සාමාජිකයන්

- (2) එකී දින දහ හතරක කාලසීමාව ඇතුළත ජනාධිපතිවරයා විසින් අවශා පත් කිරීම් සිදු කිරීමට අපොහොසත්වන අවස්ථාවක දී, එම දින දහ හතරක කාලසීමාව ඉකුත් වන්නා වූ දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි -
 - (අ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයින් වශයෙන් පත් කිරීමට නිර්දේශිත තැනැත්තන්, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයින් වශයෙන් පත් කරනු ලැබූ ලෙසින්; සහ
 - (ආ) සභාපතිවරයා වශයෙන් පත් කරනු ලැබීමට නිර්දේශිත නම් ලැයිස්තුවේ මුලින්ම නම සඳහන් වන තැනැත්තා, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සභාපතිවරයා වශයෙන් පත්කරනු ලැබූ ලෙසින්,

සළකනු ලැබිය යුතු ය.

6. හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සෑම සාමාජිකයකු විසින්ම, එකී සාමාජිකයා එම නිල කාලය ඉකුත් වීමට පෙර මිය යාම, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් වීම මත ධුරය හිස් කරනු ලබන්නේ නම් මිස, එම සාමාජිකයාගේ පත්වීමේ දිනයේ සිට වසර තුනක කාලසීමාවක් දක්වා, ධුරය දරනු ලැබිය යුතු අතර එකී සාමාජිකයා ඉවත් කරනු ලැබුවේ නම් හැර, නැවත පත් කරනු ලැබීම සඳහා සුදුසුකම් ලැබිය යුතු ය.

සාමාජිකයන්ගේ ධුර කාල.

7. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ යම් සාමාජිකයකුගේ ධරය-

සාමාජිකයන් ඉවත් කිරීම.

- (අ) එකී සාමාජිකයා මිය යාම මත;
- (ආ) එකී සාමාජිකයා ජනාධිපතිවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වීම මත;
- (ඇ) (2) වන උපවගන්තියේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් හේතුවක් මත එකී සාමාජිකයා ඉවත් කිරීමට ලක්වීම මත; හෝ
- (ඇ) එකී සාමාජිකයාගේ ධුර කාලය ඉකුත් වීම මත,

හිස්වනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ යම් සාමාජිකයකු -
 - (අ) නිසි අධිකරණ බලය ඇති අධිකරණයක් විසින් වස්තු භංගත්වයට පත් වූවකු ලෙසින් විනිශ්චය කරනු ලැබ ඇත්නම්;
 - (ආ) ජනාධිපතිවරයාගේ අදහස අනුව, කථානායකවරයා සහ විපක්ෂ නායකවරයා විමසා, අගුාමාතාවරයා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශය මත පදනම්ව, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයකු වශයෙන් සිය කාර්ය ඉටුකිරීමේ දී බැඳියා පිළිගැටුමක් ඇති බවට සොයාගනු ලැබ ඇත්නම්;
 - (ඇ) රෝගාතුරවීම හෝ වෙත යම් මානසික හෝ ශාරීරික අශක්නුතාවකට පත්වීම හේතුවෙන් ධුරයේ අඛණ්ඩව කටයුතු කිරීමට නුසුදුසු වන්නේ නම්;
 - (ඈ) නිසි අධිකරණ බලය ඇති අධිකරණයක් විසින් සිහිවිකල් තැනැත්තකු බවට පුකාශයට පත්කරනු ලැබ ඇත්නම්;
 - (ඉ) දුරාචාරය සම්බන්ධ යම් වරදකට වරදකරු කරනු ලැබ ඇත්නම්; හෝ
 - (ඊ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයෙන් පූර්ව අනුමතය ලබා නොගෙන අනුගාමී රැස්වීම් තුනකට නොපැමිණ ඇත්නම්,

ජනාධිපතිවරයා විසින් එම තැනැත්තා ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (3) සභාපතිවරයා විසින් ජනාධිපතිවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් ස්වකීය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වනු ලැබිය හැකි ය.
- (4) (1) වන සහ (2) වන උපවගන්තිවල විධිවිධානවලට යටත්ව, සභාපතිවරයාගේ ධුර කාලය, එම තැනැත්තන්ගේ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකත්ව කාලසීමාව විය යුතු ය.
- (5) (අ) රෝගාතුරවීම හෝ වෙන යම් අශක්නුතාවයක් හෝ ශී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම හෝ එවැනි වෙනත් හේතුවක් නිසා ස්වකීය ධුරයේ කාර්ය ඉටුකිරීමට හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සභාපතිවරයා තාවකාලිකව අපොහොසත් වන්නේ නම්, ජනාධිපතිවරයා විසින් 4(1) වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව, සභාපතිවරයා වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ වෙන යම් සාමාජිකයකු පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (ආ) රෝගාතුරවීම හෝ වෙන යම් අශක්තුතාවක් හෝ ශී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම හෝ එවැනි වෙනත් හේතුවක් නිසා ස්වකීය ධුරයේ කාර්ය ඉටුකිරීමට හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ යම් සාමාජිකයකු තාවකාලිකව අපොහොසත් වන්නේ නම්, ජනාධිපතිවරයා විසින් 4(1) වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව, එම කාලසීමාව තුළ දී එකී සාමාජිකයා වෙනුවෙන් තාවකාලිකව කටයුතු කිරීම සඳහා වෙන යම් සුදුසුකම්ලත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (6) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයන් අතර යම් පුරප්පාඩුවක් පැවතීම හෝ එහි යම් සාමාජිකයකු පත් කිරීමෙහිලා යම් දෝෂයක් තිබීමේ හේතුව නිසාම පමණක් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කිසිදු කියාවක් හෝ නීති කෘතායයක් අවලංගු වන බවට සලකනු නොලැබිය යුතු ය.
- 8. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සභාපතිවරයා විසින් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සියලුම රැස්වීම්වල මුලසුන ගත යුතු ය. සභාපතිවරයා හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ යම් රැස්වීමකට පැමිණ නොසිටියහොත්, එකී රැස්වීමට පැමිණ සිටින හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයන් විසින් එම රැස්වීමට පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් අතුරින් එක් සාමාජිකයකු එම රැස්වීමේ මුලසුන දැරීම සඳහා තෝරා පත් කර ගනු ලැබිය යුතු ය.

හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ රැස්වීම්.

- (2) සභාපතිවරයාට හෝ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ එවැනි යම් රැස්වීමක මුලසුන දරන සාමාජිකයාට ඔහුගේ ඡන්දයට අමතරව තී්රක ඡන්දයක් තිබිය යුතු ය.
- (3) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ රැස්වීමක ගණපූරණය සාමාජිකයන් තිදෙනෙකු විය යුතු ය.
- (4) මේ පනතේ වෙනත් විධිවිධානවලට යටත්ව, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ රැස්වීම් පැවැත්වීමට සහ එකී රැස්වීම්වල දී කටයුතු කිරීමට අදාළ කාර්ය පටිපාටිය නියාමනය කිරීමට හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් රීති සාදනු ලැබිය හැකි ය.
- 9. හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කාර්ය ආරම්භ වී මාස තුනක් ඇතුළත හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින්, ඔවුන් අතුරින් එක් සාමාජිකයකු හෝ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ

තොරතුරු නිලධරයා හා නම් කළ නිලධරයා. වෙනත් යම් නිලධරයකු, 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ පනතේ 23 වන වගන්තිය අනුකූලව තොරතුරු නිලධරයා වශයෙන් පත්කරනු ලැබිය යුතු අතර එකී පනතේ පරමාර්ථ සඳහා හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සභාපතිවරයා නම් කළ නිලධරයා විය යුතු ය.

මූලස්ථානය සහ පුාදේශීය කාර්යාල.

- 10. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ මූලස්ථානය, කොළඹ පිහිටා තිබිය යුතු ය.
- (2) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීමේ හා පීඩාවට පත් තැනැත්තන් සඳහා හානිපූරණයන් වෙත පුවේශ විය හැකි බව සහතික කිරීමේ කාර්යය සඳහා අවශා විය හැකි යම් කොට්ඨාස සහ විහිදුම් ඒකකයක් ඇතුළත් ඒකක, පුාදේශීය, තාවකාලික හෝ ජංගම කාර්යාල සංඛාාවක්, හානිපුරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් කලින් කලට පිහිටුවනු ලැබිය හැකි ය.

II වන කොටස

හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ බලතල සහ කර්තවා

හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ බලතල සහ කර්තවා.

- 11. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය සතුව පහත දැක්වෙන බලතල සහ කර්තවා පැවතිය යුතු ය:-
 - (අ) 2016 අංක 14 දරන අතුරුදහන් වූ තැනැත්තන් පිළිබඳ කාර්යාලය (පිහිටුවීම, පරිපාලනය කිරීම හා කර්තවා ඉටුකිරීම) පනත (මෙහි මින් මතු "ඕ.එම්.පී" යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) යටතේ පිහිටුවන ලද අතුරුදහන් වූ තැතැත්තන් පිළිබඳ කාර්යාලයෙන් හෝ එවැනි වෙනත් අදාළ මණ්ඩල හෝ ආයතන මඟින් පීඩාවට පත් තැනැත්තන් වෙත සිදුකළ යුතු හානිපූරණයන්ට අදාළව නිර්දේශ ලැබීම;
 - (ආ) පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගෙන් හෝ එකී පීඩාවට පත් තැතැත්තන්ගේ නියෝජිතයන්ගෙන් ඉල්ලීම් ලැබීම සහ එම ඉල්ලීම්වල හානිපූරණය කිරීම සඳහා වන යෝගානාව තක්සේරු කිරීමේ කාර්යය සඳහා එම ඉල්ලීම්වල තථාභාවය සතාාපනය කිරීම;
 - (ඇ) හානිපූරණය සඳහා සුදුසු පීඩාවට පත් තැනැත්තන් මෙන්ම ඔවුන්ගේ අවශාතාවයේ මට්ටම හඳුනාගැනීම,

- (අ) මධාගත දත්ත සමුදායක් මඟින් ආණ්ඩුව විසින් පෙර පවත්වාගෙන යනු ලැබූ සහ පවත්වාගෙන යනු ලබන හානිපූරණ යෝජනාකුම පිළිබඳව එකී යෝජනා කුම වෙනුවෙන් දරනු ලැබූ වියදම් ඇතුළත් ව තොරතුරු හඳුනාගැනීම සහ තොරතුරු රැස්කර ගැනීම;
- (ඉ) (i) නිර්දේශ සහ ඉල්ලීම් ලැබිය යුතු ආකාරය;
 - (ii) එම නිර්දේශ සහ ඉල්ලීම් සංසාධිත කළ යුතු සහ සතහාපනය කළ යුතු ආකාරය; සහ
 - (iii) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ පරිපාලනය,
 - ඇතුළුව, එහෙත් ඒවාට සීමා නොවී හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ නිසි කිුිිිියාකාරීත්වය සහතික කිරීමට අදාළ රීති සකස් කිරීම;
- (ඊ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ බලතල සහ කර්තවා කියාත්මක කිරීම සහ ඉටු කිරීමට අදාළව එහි කාර්ය මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කළ යුතු ලිංගභේදය සහ ළමයින් පිළිබඳ ප්‍රත්‍යන්තරදායී ප්‍රතිපත්තීන් ඇතුළත් රීති සහ මාර්ගෝපදේශ කලින් කලට සකස් කිරීම සහ නිකුත් කිරීම,
- (උ) (i) හානිපූරණය ලබාගත හැකි සන්තාපයේ ස්වභාවයට සහ බරපතළකමට අදාළ නිර්ණායකය ඇතුළත්ව හානිපූරණ ලබා ගැනීම සඳහා පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ යෝගානාව මැන බැලීම සඳහා වන නිර්ණායක;
 - (ii) යෝගා පීඩාවට පත් තැනැත්තන් වෙත සපයනු ලබන හානිපූරණයන්ගේ ආකාරය සහ උචිත අවස්ථාවන්හි දී ඒවා සපයනු ලබන පුමාණය;
 - (iii) මුලා වන්දි සඳහා පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ යෝගාතාව මැන බැලීම සඳහා වන නිර්ණායක;
 - (iv) නොපමාව ලබා දිය යුතු හානිපූරණය සඳහා පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ යෝගානාවය පිළිබඳ නිර්ණායකය;

- (v) ජීඩාවට පත් තැතැත්තන්ට විවිධ ආකාරයේ හානිපූරණයන් සැපයීම හෝ භාර දීම සඳහා සහාය විය හැකි මණ්ඩලයන්ගේ ලැයිස්තුව;
- (vi) අනෙකුත් රාජා අායතන විසින් ඍජුව සැපයිය හැකි හානිපූරණයන් පිළිබඳ නිර්දේශ;
- (vii) සතාහපනය කරන ලද හානිපූරණ සඳහා වන ඉල්ලීම් සඳහා පුමුබතාවය ලබා දීමට පදනම් කරගත යුතු නිර්ණායක,

ඇතුළත් තනි සහ සාමූහික හානිපූරණ ලබා ගැනීමට අදාළ හානිපූරණ පුතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම සහ ඒවා අමාතා මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ කිරීම,

- (ඌ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් කියාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබිය හැකි හානිපූරණ ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ කියාත්මක කිරීම සහ එකී අනුමත හානිපූරණ ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ මඟින් අපේක්ෂිත තනි සහ සාමූහික හානිපූරණ ප්‍රදානය කිරීම;
- (එ) හාතිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලයට ලිංගභේදය පිළිබඳ ප්‍රත්‍යත්තරදායී බව ඇතුළත් ප්‍රහුණුව ලබා දීම;
- (ඒ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය හමුවේ පෙනී සිටින පීඩාවට පත් තැනැත්තන් සඳහා අවශා වූ විට පරිපාලනය සහාය, පුවාහන ගාස්තු ආපසු ගෙවීම සහ මනෝ සමාජයීය සහාය ඇතුළුව සහාය සැපයීම;
- (ඔ) පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ ශාරීරික ඒකාගුතාවයට තර්ජනයක් පිළිබඳ ධනාත්මක ඇගයීමක් පවතින්නේ නම්, නීතිය කියාත්මක කිරීමේ ආයතනවල සහාය සහිතව ආරක්ෂාව සැලසීම;
- (ඕ) පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ට ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම්, හාතිපූරණයන් ලබා ගැනීම හා සම්බන්ධිත කාර්ය පටිපාටීන්, සතා සොයා ගැනීමේ යාන්තුණ සහ ඔවුන්ට සහන හෝ පිළියම් ලබා ගත හැකි වන්නා වූ අනෙකුත් යාන්තුණයන් පිළිබඳව තොරතුරු සහ උපදෙස් සැපයීම,
- (ක) ඉවත් කරනු ලැබූ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරිය වෙත මේ පනත

බලාත්මක වීමේ දිනට පෙර කරන ලද හිමිකම්පෑම්, ඒ සඳහා වෙන්කර ඇති සම්පත්වල සුලභතාවට යටත්ව, සලකා බැලීම සහ කිුයාත්මක කිරීම;

- (ග) මේ පනත බලාත්මක වීමට පෙර, අමාතා මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ඉවත් කරනු ලැබූ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ යම් වැඩසටහන්, එම වැඩසටහන් නතර කරනු ලැබිය හැකි යම් කාලයක් තෙක් කියාත්මක කිරීම;
- (ච) අනෙකුත් තැනැත්තන් හෝ පුද්ගල මණ්ඩල විසින් පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ට පුතිෂ්ඨාපනය, පුනරුත්ථාපනය සහ අනෙකුත් සහායන් සහ සෞඛා සේවා, මානසික සාමාජීය සහාය, අධාාපනික සහ වෘත්තීය පුහුණු වැඩසටහන් ඇතුළු සුබසාධන සේවා ඇතුළත් අනෙකුත් ආකාරයන්ගේ සහාය සැපයීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම,
- (ජ) නිලධරයන්, සේවා නියුක්තිකයන් සහ සේවකයන් පත් කිරීම සහ ඔවුන්ගේ විනය පාලනය කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම;
- (ට) රාජා අධිකාරීන් හෝ වෙනත් යම් මූලාශුයකින් විස්තර, වාර්තා, ලේඛන හෝ තොරතුරු ඉල්ලා සිටීම ඇතුළුව, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට එහි අරමුණු ඉටුකිරීම සඳහා අවශා තොරතුරු රැස් කිරීම;
- (ඩ) මේ පනතේ නිශ්චිතව සඳහන් කරන ලද යම් ඒකකයකට හෝ කොට්ඨාසයකට අමතරව හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කාර්යක්ෂම පරිපාලනය සහ කියාකාරීත්වයට අවශා වන පරිදි යම් කමිටු, කොට්ඨාස සහ ඒකක පිහිටුවීම;
- (ණ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ බලතල කි්යාත්මක කිරීමේ දී සහ අරමුණු ඉටුකිරීමේ දී අවශා විය හැකි යම් ගිවිසුම්වලට ඇතුළත් වීම;
- (ක) යම් රජයකින්, රාජා, පළාත් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයකින්, හෝ නියෝජිතායතනයකින්, හෝ එහි යම් නිලධරයකුගෙන්, හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකුගෙන් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයකින් එහි අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා අවශා වන්නා වූ සහාය ඉල්ලා සිටීම සහ ලබා ගැනීම;

- (ද) පීඩාවට පත් තැනැත්තන් වෙත පුදානය කිරීම සඳහා වන හානිපූරණයන් සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් පිළිබඳ සියලු තොරතුරු ඇතුළත් වන දත්ත සමුදායක් නිර්මාණය කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යෑම. පූර්වයෙන් වෙන යම් රාජා අධිකාරයක් හෝ නියෝජාායතනයක් විසින් පුදානය කරන ලද හානිපූරණයන් පිළිබඳ විස්තර ද එකී දත්ත සමුදායට ඇතුළත් විය යුතු ය;
- (න) කලින් කල හානිපූරණ සඳහා කරන ලද ඉල්ලීම්වල තත්ත්වය පිළිබඳව පීඩාවට පත් තැනැත්තන් හෝ එකී පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ නියෝජිතයන් දැනුවත් කිරීම සහ එම ඉල්ලීම්වල පුගතියට අදාළ විමසීම්වලට කාලෝචිත ආකාරයකින් පුතිචාර දැක්වීම;
- (ප) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය මඟින් පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ට හානිපූරණයන් සැපයීම සඳහා යොදාගත යුතු සහ මේ කාර්යාලයේ කි්යාත්මකභාවය පත් කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබන අරමුදල් කළමනාකරණය කිරීම;
- (බ) එහි බලතල කියාත්මක කිරීම සඳහා සහ එහි කර්තවා ඉටුකිරීම සඳහා හෝ එහි අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අවශා වෙනත් සියලු දේ කිරීම.

හානිපූරණය සඳහා වන පුතිපත්ති සකස් කිරීම.

- 12. (1) හානිපූරණ පුතිපත්ති සකස් කිරීමේ දී සහ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීමේ දී හානිපූරණ සඳහා වන කාර්යාලය-
 - (අ) යෝග්‍ය කුම මගින්, පීඩාවට පත් තැනැත්තන්, පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ ඥාතීන් නියෝජනය කරන සංවිධාන සහ වෙනත් යම් අධිකාරයන්, තැනැත්තන් හෝ පුද්ගල මණ්ඩල විමසීම;
 - (ආ) ස්ත්‍රී ප්‍රථ්‍ය භාවය පිළිබඳ ප්‍රතිචාර්යතාවට සහ ස්ත්‍රීන්, ළමයින් සහ ආබාධ සහිත තැනැත්තන් වන පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ විශේෂිත අවශාතාවයන් සම්බන්ධව හානිප්‍රථණ සඳහා වන කාර්යාලයට උපදෙස් ලබාදීම සඳහා අදාළ විශේෂඥතාව සහිත උපදේශකයන් සෑම අවස්ථාවක දී ම සිටින බවට වගබලා ගැනීම;

- (ඇ) වෙනස්කම්වලට පාතු නොකිරීම, වින්දිත-කේන්දීයතාව සහ සාධාරණත්වය මඟින් සහ ස්තීුන්, ළමයින් සහ ආබාධ සහිත තැනැත්තන් කෙරෙහි නිසි සැලකිල්ලක් සහිත බව මඟින් මෙහෙයවනු ලැබීම,
- (ඇ) (i) පීඩාවට පත් තැනැත්තාගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීමේ බරපතළකම;
 - (ii) අඛණ්ඩ ශාරීරික, මානසික සහ ආර්ථිකමය බලපෑම ඇතුළුව, එවැනි උල්ලංඝනය වීමක් මඟින් පීඩාවට පත් තැනැත්තන් මත ඇති වන බලපෑම;
 - (iii) ස්ත්‍රීන්, ළමයින් සහ අාබාධ සහිත තැනැත්තන් ඇතුළුව අනාරක්ෂිත පීඩාවට පත් තැනැත්තන් සඳහා විශේෂ පියවර සලසාදීමේ අවශාතාවය;
 - (iv) පුශ්නගත අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීමට අදාළව පීඩාවට පත් තැනැත්තන් විසින් දැනටමත් ලබා ඇති හානිපූරණ සඳහා හේතු දැක්වීමේ අවශාතාවය;
 - (v) මුලාමය හානිපූරණ පුදානය කිරීමේ දී, සම්පත්වල සුලභතාවය ඇතුළත්ව සම්පූර්ණ මුදල් එකවර ගෙවීම සහ අසමාන කොටස් වශයෙන් ගෙවීම ඇතුළු ගෙවීම් ආකාර අතරින් ගෙවීම් සිදු කළ යුතු ආකාරය තීරණය කිරීමේ දී ජීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ යහපත ඇතුළු සාධක සලකා බැලීම;
 - (vi) මුලා නොවන හානිපූරණවල යෝගාභාවය;
 - (vii) මුලාමය වන තනි හානිපූරණ පුදානය කිරීමේ දී වඩාත් බරපතළ සන්තාපයක් සහිත පීඩාවට පත් තැනැත්තන් වෙනුවෙන් එම හානිපූරණ ලබා දීම සීමා කිරීමේ අවශාතාවය;
 - (viii) පීඩාවට පත් තැනැත්තාගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීමේ බරපතළකම, පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ දිළිඳු බව සහ සම්පත්වල

සුලභතාවය සලකා බලමින් මුලාමය හානිපූරණ ලබාදීමට පුමුඛතාවය ලබාදීමේ අවශාතාවය;

(ix) මිය ගිය හෝ අතුරුදහන් වී ඇති තැනැත්තකු සම්බන්ධව ඥාතීන් බොහෝ පුමාණයක් හිමිකම් පුකාශ කර සිටින අවස්ථාවක දී බෙදාහැරීමේ කුමානුකූල සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ අවශාතාවය,

ඇතුලු සියලු අදාළ සාධක පිළිබඳ නිසි සැළකිල්ලක් දැක්වීම;

- (ඉ) සාමුහික හානිපුරණවල දී-
 - (i) වෙනස්කම්වලට පාතු නොකිරීම, ප්‍රතිසන්ධාන පහසුකම් සැලැස්වීම, සහ සියලු පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ අත්දැකීම්වලට සංවේදී වීමේ හැකියාව;
 - (ii) අදාළ පීඩාවට පත් තැනැත්තන්, එකී පීඩාවට පත් තැනැත්තන් නියෝජනය කරන සංවිධාන සහ වෙනත් යම් අධිකාරයක්, තැනැත්තකු හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විමසීම මගින් එවැනි හානිපූරණවල ආකාරය දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු බව,

තහවුරු කිරීමේ අවශාතාවය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම,

කළ යුතු ය.

- (2) සැක දුරුකිරීමේ කාර්යය සඳහා හානිපූරණ ලැබීම, යම් පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කරනු ලැබ තිබිය හැකි යම් තැනැත්තකුට එරෙහිව, එම පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ට තීතියෙන් හිමි යම් පිළියමක් කිුයාවේ යෙදවීමෙන් ඔවුන් වැළැක්වීම, නොකළ යුතු බවට නිශ්චිතවම විධිවිධාන සලස්වනු ලැබ ඇත.
- (3) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ විහිදුම් ඒකකය මඟින් වෙනත් යම් සුදුසු අධිකාරයක්, තැනැත්තකු හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් ඉදිරියේ යම් පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ට පෙනී සිටීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳව දැනුවත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (4) ඕ.එම්.පී. සහ වෙනත් අදාළ ආයතන ඉදිරියේ පෙනී සිට ඇති පීඩාවට පත් තැනැත්තන් සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීමේ දී, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින්, එකී පීඩාවට පත් තැනැත්තන් විසින් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ ඇත් ද යන්න නොසලකමින්, ඕ.එම්.පී. සහ වෙනත් ආයතන සමග සම්බන්ධීකරණය කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 13. (1) වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද, මේ පනත යටතේ බලතල සහ කර්තවා කියාත්මක කිරීමේ දී සහ ඉටුකිරීමේ දී හැර, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය සඳහා පත් කරනු ලැබූ සෑම සාමාජිකයකු, නිලධරයකු සහ සේවකයකු විසින්ම ඔවුන්ට රහසිගතව සන්නිවේදනය කරන ලද කාරණා සම්බන්ධයෙන්, එම තොරතුරු සපයනු ලබන තැනැත්තා විසින් එහි රහසාභාවය පිළිබඳ අවශාතාවය අත්හැර දමනු ලබන තාක් දුරට හැර, එහි රහසාභාවය ආරක්ෂා කරනු ලැබිය යුතු අතර රහසාභාවය ආරක්ෂා කිරීමේ දී ඊට සහාය ලබා දිය යුතු ය.

(2) එහි සියලු දත්ත සමුදායන් සහ දත්තවල ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා හානිපූරණ සඳහා වන කාර්යාලය විසින් තාක්ෂණික ආරක්ෂාව සැපයීම ඇතුළු අවශා සියලු පියවරයන් ගනු ලැබිය යුතු ය.

III වන කොටස

ලේකම් කාර්යාලය

- 14. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට ලේකම් ලේකම් කාර්යාලය. කාර්යාලයක් තිබිය යුතු අතර, එම ලේකම් කාර්යාලය හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීම සම්බන්ධ වගකීම භාරව සිටිය යුතු ය.
- (2) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින්, කාර්යාලයේ පුධාන විධායක නිලධරයා විය යුතු අධාක්ෂ ජනරාල්වරයකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ බලතල සහ කර්තවා කිුයාත්මක කිරීමේ දී සහ ඉටු කිරීමේ දී හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට සහාය වීම සඳහා අවශා විය හැකි වෙනත් යම් නිලධරයන් සහ සේවකයන්, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

රහසාහාවය.

හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය සඳහා රාජාව නිලධරයන් පත් කිරීම.

- 15. (1) හාතිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ ඉල්ලීම මත රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු, ඒ නිලධරයාගේ සහ රාජා පරිපාලන විෂයය පවරා ඇති අමාතාවරයාගේ අමාතාහංශයේ ලේකම්වරයාගේ කැමැත්ත ඇතිව හාතිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි යම් කාලසීමාවක් සඳහා කොමිෂන් සභාවට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය. නැතහොත් එම කැමැත්ත ඇතිව ඒ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථීරවම පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලබන අවස්ථාවක දී 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව ඒ නිලධරයාට සහ ඒ නිලධරයා සම්බන්ධයෙන් අදාළ කර ගනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථීරව පත් කරනු ලබන අවස්ථාවක දී 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව ඒ නිලධරයාට සහ ඒ නිලධරයා සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය.

IV වන කොටස

මුදල් හා වාර්තා කිරීම

හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ අරමුදල.

- 16. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය සඳහා අරමුදලක් තිබිය යුතු ය. හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ අරමුදලට පහත දෑ බැර කරනු ලැබිය යුතු ය:-
 - (අ) 1987 අංක 29 දරන තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරිය පනත පුකාරව තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලීම්වලට අදාළව මේ පනත ආරම්භ වන දිනයේ දී තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ බැරට ඇති සියලු ශේෂ;

- (ආ) මේ පනතේ කාර්ය සඳහා කලින් කල පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරනු ලබන සියලු මුදල් පුමාණයන්;
- (ඇ) ශීු ලංකාව තුළ හෝ ඉන් බැහැරව පරිතාහාග, පුදාන හෝ තෑගි වශයෙන් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට ලැබෙන සියලු මුදල්:

එසේ වුව ද, සියලු විදේශ අරමුදල් විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව හරහා ලබාගත යුතු ය.

- (2) මේ පනත පරිපාලනය කිරීමේ දී සහ කිුයාත්මක කිරීමේ දී දරන ලද යම් වියදමක් පියවීම සඳහා අවශා සියලු මුදල් සහ මේ පනතේ යම් විධිවිධානයක් මඟින් හෝ යම් විධිවිධානයක් යටතේ ගෙවීමට අවශා සියලු මුදල් අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.
- 17. හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයන්ගේ වැටුප් භානිපූරණය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබ ඒකාබද්ධ අරමුදලින් වන කාර්යාලයේ සම්බන්තය ගෙවනු ලැබිය යුතු අතර ඔවුන්ගේ ධුර කාලයන් තුළ අඩු කරනු _{වැටුප්.} නොලැබිය යුතු ය.

18. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ මුදල් වර්ෂය ලිත් මුදල් වර්ෂය. වර්ෂය විය යුතු ය.

- (2) සිය ආදායම සහ වියදම් සහ වත්කම් සහ බැරකම් සම්බන්ධයෙන් නිසි ගිණුම් තබා ගැනීමට හානිපුරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් කටයුතු සැලැස්විය යුතු ය.
- (3) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ ගිණුම් ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාවේ 154 වන වාවස්ථාව පුකාරව විගණකාධිපතිවරයා විසින් විගණනය කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 19. හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් සිය විගණනය වාර්තා කිරීම. කරන ලද ගිණුම් ඇතුළු වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර එකී වාර්තා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීමෙන් මාසයක් තුළ එම වාර්තා පුසිද්ධියට පත් කිරීමට ද කටයුතු සැලැස්විය යුතු ය.

V වන කොටස

සාමානෳ විධිවිධාන

වැරදි. 20. (1) යම් තැනැත්තකු -

- (අ) මේ පනතේ බලය පවරනු ලැබූ යම් නිලධරයකුට තමා වෙත පවරනු ලැබූ බලතල කියාත්මක කිරීමේ දී පුතිරෝධය පාන්නේ නම් හෝ බාධා කරන්නේ නම්; හෝ
- (ආ) සිය බලතල සහ කර්තවා ඉටු කිරීමේ දී හෝ කියාත්මක කිරීමේ දී හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට අයුතු ලෙස බාධා කරන්නේ නම් හෝ අවහිර කරන්නේ නම්, හෝ
- (ඇ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට හිතාමතා අසතා තොරතුරු ලබා දෙන්නේ නම්; හෝ
- (ඇ) මේ පනතේ විධිවිධාන උල්ලංඝනය කරමින් යම් රහසා තොරතුරු හෙළි කරන්නේ නම්,

එකී තැනැත්තා හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ අධිකාරි බලයට විරුද්ධව අපහාස කිරීමේ වරදට වරදකරු විය යුතු ය.

(2) යම් තැනැත්තකු විසින් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ අධිකාරි බලයට විරුද්ධව අපහාස කිරීමේ වරද සිදු කර ඇති බවට විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය සතු වන විට දී, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් එකී කරුණ අභියාචනාධිකරණයට වාර්තා කළ යුතු ය. හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ අධිකාරි බලයට විරුද්ධව සිදු කරන ලද සෑම අපහාස කිරීමේ වරදක්ම අභියාචනාධිකරණයට විරුද්ධව සිදුකරන ලද අපහාස කිරීමේ වරදක් මෙන් සලකා අභියාචනාධිකරණය විසින් ඒ සඳහා දඬුවම් පැමිණ විය යුතු ය.

නඩුවලින් ආරක්ෂා වීම. 21. (1) මේ පනතේ 25 වන වගන්තියේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි හැර, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ යම් සාමාජිකයකු, නිලධරයකු හෝ සේවකයකු විසින් මේ පනත යටතේ සද්භාවයෙන් කරන ලද හෝ කරන ලදැයි හෝ සිදු කරන ලදැයි කියනු ලබන යම් කිුියාවක් සම්බන්ධයෙන් එම සාමාජිකයාට, නිලධරයාට හෝ

සේවකයාට විරුද්ධව කිසිම අපරාධ නඩු කටයුත්තක් පවරනු හෝ පවත්වාගෙන යනු නොලැබිය යුතු ය.

- (2) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ හෝ එහි යම් සාමාජිකයකුගේ, නිලධරයකුගේ හෝ සේවකයකුගේ යම් නියමයක්, තීරණයක්, කිුිිියාවක් හෝ නොකර හැරීමක් සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාවේ 126 වන වාවස්ථාව හෝ 140 වන වාවස්ථාව යටතේ වන නීති කෘතායයක දී පුශ්න කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (3) (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ යම් සාමාජිකයකු, නිලධරයකු හෝ සේවකයකු විසින් මේ පනත යටතේ සද්භාවයෙන් කරන ලද හෝ සද්භාවයෙන් කරන ලදැයි හෝ සිදුකරන ලදැයි කියනු ලබන යම් කියාවක් සම්බන්ධයෙන් එම සාමාජිකයාට, නිලධරයාට හෝ සේවකයාට විරුද්ධව කිසිම සිවිල් නඩු කටයුත්තක් පවරනු හෝ පවත්වාගෙන යනු නොලැබිය යුතු ය.
- (4) මේ පනත යටතේ (1) වන, (2) වන හෝ (3) වන උපවගත්තිවල සඳහන් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට පත් කරන ලද යම් සාමාජිකයකු, නිලධරයකු හෝ සේවකයකු විසින් කරන ලද හෝ කරන ලදැයි කියනු ලබන හෝ නොකර හරින ලද යම් කියාවක් සම්බන්ධයෙන් ඒ තැනැත්තාට විරුද්ධව යම් අධිකරණයක පවරන ලද යම් සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක දී ඒ තැනැත්තා විසින් දරන ලද යම් වියදමක් ඒ වියදම ඔහු විසින් එම නඩුවේ දී අයකරගෙන ඇත්තේ නම් මිස, හා ඒ කියාව සද්භාවයෙන් කරන ලද හෝ නොකර හරින ලද බවට අධිකරණය විසින් තීරණය කරතොත් අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.
- 22. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් රීති සෑදීමට ^{රීති.} අවශා යම් කරුණු සම්බන්ධයෙන් රීති සාදනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) මේ පනත යටතේ සාදනු ලබන සෑම රීතියක්ම පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, මාස තුනක් නොඉක්මවන්නා වූ සාධාරණ කාලසීමාවක් තුළ දී ගැසට් පනුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබූ හානිපූරණ පුතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය

යුතු අතර, මාස තුනක් නොඉක්මවන්නා වූ සාධාරණ කාලසීමාවක් තුළ දී ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) මේ පනතේ විධිවිධානවල කෙසේ සඳහන් වුව ද, අරමුදල් බෙදාහැරීමට බලය දෙනු ලබන හානිපූරණ පුතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු අතර මාස තුනක් නොඉක්මවන්නා වූ සාධාරණ කාලසීමාවක් තුළ දී ගැසට් පනුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර එකී හානිපූරණ පුතිපත්ති හෝ මාර්ගෝපදේශ පුකාර යම් අරමුදල් බෙදා හැරීම එකී අනුමතයට පසු පමණක් බලාත්මක විය යුතු ය.

සාමාජිකයන් ආදිය රජයේ සේවකයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු බව.

- 23. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමාජිකයන් (මේ පනත යටතේ සිය කර්තවා ඉටු කිරීමේ සීමිත කාර්ය සඳහා) සහ එහි නිලධරයන් සහ සේවකයන් (19 වන අධිකාරය වූ) දණ්ඩ නීති සංගුහයේ, (26 වන අධිකාරය වූ) අල්ලස් පනතේ සහ (14 වන අධිකාරය වූ) සාක්ෂි ආඥාපනතේ කාර්ය සඳහා රජයේ සේවකයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය (26 වන අධිකාරය වූ) අල්ලස් පනතේ අර්ථානුකූලව උපලේඛනගත ආයතනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව තේරුම්ගත යුතු ය.

බලතල පැවරීම.

- 24. (1) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් එහි බලතල සහ කර්තවා කිසිවක් එහි පුධාන විධායක නිලධරයා හෝ වෙනත් යම් සාමාජිකයකු හෝ නිලධරයකු වෙත පවරනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ බලතල හෝ කර්තවා කිසිවක් පවරනු ලැබ ඇති පුධාන විධායක නිලධරයා, සාමාජිකයා හෝ බලධරයා විසින් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සාමානා හෝ විශේෂ විධානයන්ට යටත්ව එකී බලතල සහ කර්තවා කියාත්මක කිරීම සහ ඉටුකිරීම කළ යුතු ය.

වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ සිවිල් හෝ අපරාධ වගකීමක් නොවන 25. යම් පීඩාවට පත් තැනැත්තන් හෝ එකී පීඩාවට පත් තැනැත්තන්ගේ නියෝජිතයන්ගේ යම් ඉල්ලීමක් භාර ගැනීම හෝ ඔවුන්ට හානිපූරණ පුදානය කිරීම වෙනත් යම් තැනැත්තකු වෙත සිවිල් හෝ අපරාධ වගකීමක් වීමට හේතු නොවිය යුතු ය. 26. (1) (මේ පනතේ "ඉවත් කරනු ලැබූ පනත" යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) 1987 අංක 29 දරන තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරිය පනත මෙයින් ඉවත් කරනු ලැබේ.

ඉවත් කිරීම්, ඉතිරි කිරීම් සහ අන්තර් කාලීන විධිවිධාන.

- (2) ඉහත කී පනත ඉවත් කරනු ලැබූව ද -
 - (අ) මේ පනත ආරම්භක දිනයේ දී පවතින්නා වූ ඉවත් කරනු ලැබූ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ ලිපිගොනු, වාර්තා, ලේඛනගත කිරීම්, පරිගණක, දත්ත ගබඩා කිරීමේ උපකුම ඇතුළු සියලු චංචල සහ නිශ්චල දේපළ, මේ පනත බලාත්මක වන දිනයේ සිට මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ හානිපුරණය සඳහා වන කාර්යාලය සතු විය යුතු යු,
 - (ආ) මේ පනත ආරම්භක දිනයේ දී පවතින්නා වූ ඉවත් කරනු ලැබූ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරිය විසින් හෝ අධිකාරිය සමඟ එළඹුණු සියලු ගිවිසුම් සහ එකඟතා මේ පනත බලාත්මක වන දිනයේ සිට මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් හෝ සමඟ එළඹුණු ගිවිසුම් සහ එකඟතා විය යුතු ය;
 - (ඇ) (i) මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සේවා නියුක්තිය පිරිනමනු ලැබූ සහ එම සේවා නියුක්තිය හාර ගැනීමට කැමැත්ත පළ කරනු ලැබූ ඉවත් කරනු ලැබූ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ සියලු නිලධරයන් හෝ සේවකයන්, තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ ඔවුන්ගේ සේවා නියමයන්ට වඩා වාසිදායක බවින් අඩු නොවන නියම මත මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් විය යුතු ය;

- (ii) ඉවත් කරන ලද පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ යම් නිලධරයකු හෝ සේවකයකු -
 - (අඅ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සේවා නියුක්තිය පිළි නොගැනීම සඳහා වන සිය කැමැත්ත පළ කළ අවස්ථාවක; හෝ
 - (ආආ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සේවා නියුක්තිය පිළිගැනීමට කැමැත්ත පළ කළ ද, තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ ඔහු විසින් ඉටු කරන ලද සේවයේ ස්වභාවය හේතුකොටගෙන හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලයට ඔහු පුතියෝජනය කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක,

අමාතා මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබූ ස්වේච්ඡාවෙන් විශුාම ගැනීමේ යෝජනා කුමයක් පුකාරව වන්දි ලබා දෙනු ලැබිය යුතු ය;

- (iii) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ සේවක මණ්ඩලය සහ වැටුප් පිළිබඳ ව අදාළ අධිකාරය විසින් සුදුසු තීරණයක් ගනු ලබන තෙක්, මේ පනත ආරම්භක දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය සහ වැටුප් සම්බන්ධයෙන් කරනු ලැබූ සහ බලපැවැත්වෙන අනුමත කිරීම් හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලය සහ වැටුප් සම්බන්ධව වන අනුමත කිරීම් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු ය;
- (අා) මේ පනතේ ආරම්භක දිනය වන විට අවසන් නොවී පවතින ඉවත් කරන ලද පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරිය විසින් ආරම්භ කරන ලද හෝ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත

පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියට, එරෙහිව ගොනු කරන ලද සියලු නඩු සහ නීති කෘතායන් මේ පනත ආරම්භක දිනයේ සිට අවස්ථාවෝචිත පරිදි, මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් හෝ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයට එරෙහිව ගොනු කරන ලද නඩු සහ නීති කෘතායන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය;

- (ඉ) මේ පනතේ ආරම්භක දිනයට පෙරාතුවම වූ දිනයේ දී ඉවත් කරන ලද පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ වාසියට හෝ ඊට එරෙහිව ඉටු නොකර ඉතිරිව ඇති සෑම නඩු තීන්දුවක් හෝ ආඥාවක් ම මේ පනත ආරම්භක වන දිනයේ සිට මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ වාසියට හෝ ඊට එරෙහිව ඇතුළත් කරන ලද නඩු තීන්දුවක් හෝ ආඥාවක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ අනුව බලාත්මක කළ යුතු ය;
- (ඊ) මේ පනතේ ආරම්භක දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී ඉවත් කරන ලද පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරිය වෙත කරනු ලැබූ සියලු ඉල්ලීම් සහ එම අධිකාරිය විසින් ආරම්භ කරනු ලැබූ සියලු වැඩසටහන් මේ පනත කියාත්මක වන දිනයේ සිට සහ ඊට පසු මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය වෙත කරනු ලැබූ ඉල්ලීම් සහ එම කාර්යාලය විසින් ආරම්භ කරනු ලැබූ වැඩසටහන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය, සහ
- (උ) මේ පනතේ ආරම්භක දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී ඉවත් කරන ලද පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ තැනැත්තන්, දේපළ සහ කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අධිකාරියේ සියලු අයිතීන්, අයිතිවාසිකම්, වත්කම්, බැදීම්, ණය සහ වගකීම් මේ පනතේ ආරම්භක දිනයේ සිට සහ ඊට පසු මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලයේ අයිතීන්, අයිතිවාසිකම්, වත්කම්, බැදීම්, ණය සහ වගකීම් විය යුතු ය.

අර්ථ නිරූපණය.

27. පද සම්බන්ධයෙන් අනාහර්ථයක් අවශා වුවහොත් මිස, මේ පනතෙහි,-

ීපීඩාවට පත් තැතැත්තන්" යන්නෙන්-

- (අ) (i) උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වල සිදු වූ සන්නද්ධ ගැටුම් අතරතුර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, හෝ ඊට සම්බන්ධව හෝ එහි පසුවිපාකයක් ලෙස; හෝ
 - (ii) දේශපාලන නොසන්සුන්තාවයක් හෝ සිවිල් කැළඹීම හේතුවෙන්; හෝ
 - (iii) ශ්‍රී ලංකාවේ පුද්ගලයන්ට, කණ්ඩායම්වලට හෝ ජන කොට්ඨාසවලට වූ හානිය දීර්ඝ සහ බරපතල ස්වභාවයේ හානියක් වීම හේතුවෙන්; හෝ
 - (iv) 2018 අංක 5 දරන, බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම් වලින් සියලු තැනැත්තන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතාන්තර සම්මුති පනතේ නිර්වචනය කර ඇති පරිදි වූ බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් වීමක් හේතුවෙන්,
 - ජීවිතය අහිමිවීම හෝ ඔවුන්ට හෝ ඔවුන්ගේ දේපළවලට හෝ හානිවීම හේතුවෙන් පීඩාවට පත් වූ තැනැත්තන්;
- (ආ) (අ) ඡේදයේ අවස්ථානුගත කරුණුවල සඳහන් මියගිය තැනැත්තකුගේ හෝ අතුරුදහන් වූ තැනැත්තකුගේ ඥාතීන්,

අදහස් වේ;

- "සාමූහික හානිපූරණ" යන්නෙන්, පීඩාවට පත් තැනැත්තන් කණ්ඩායම් හෝ කොට්ඨාස සඳහා ඵලදායී පුතිකර්ම සහ පුතිලාභ සඳහා වන අයිතිවාසිකම පිළිගැනීම අරමුණු කරගත් යම් පියවර අදහස් විය යුතු අතර, ඊට-
 - (අ) ස්මාරක ඇතුළුව මියගිය තැනැත්තන් අනුස්මරණ කුම;
 - (ආ) යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය;
 - (ඇ) අධානපනික වැඩසටහන්, පුහුණු කිරීම් සහ කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන්;
 - (ඇ) පුජා සංවර්ධන වැඩසටහන් හෝ සේවා; සහ
 - (ඉ) පීඩාවට පත් ජන කොට්ඨාස විමසා හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් හඳුනාගනු ලැබූ වෙනත් සුදුසු වැඩසටහන්,

ඇතුළත් විය යුතු ය;

- "තති හාතිපූරණය" යන්නෙන්, තති පීඩාවට පත් තැනැත්තකු සඳහා ඵලදායී පුතිකර්ම සහ පුතිලාහ සඳහා වන අයිතිවාසිකම් පිළිගැනීම අරමුණු කරගත් යම් පියවර අදහස් විය යුතු අතර, ඊට-
 - (අ) පීඩාවට පත් තැනැත්තකු සඳහා සපයන ලද යම් මුලාමය ගෙවීම් හෝ දුවාමය පුතිලාහ;
 - (ආ) ක්ෂුදු මුලා සහ සහනදායී ණය;
 - (ඇ) අධාාපනික වැඩසටහන්, පුහුණු කිරීම්, සහ කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන්;
 - (ඇ) පීඩාවට පත් තැනැත්තකු සඳහා සපයන ලද මනෝ සාමාජීය සහාය ඇතුළු පරිපාලන සහාය, සහ සුභසාධන සේවා;

- (ඉ) ඉඩම් සහ නිවාස සැපයීම ඇතුළු, පුතිෂ්ඨාපන පියවර; සහ
- (ඊ) හානිපූරණය සඳහා වන කාර්යාලය විසින් හඳුනා ගනු ලැබූ වෙනත් සුදුසු පියවර,

ඇතුළත් විය යුතු ය;

මියගිය තැනැත්තකු හෝ අතුරුදහන් වූ තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් "ඥාතීන්" යන්නට, පහත දැක්වෙන තැනැත්තන් ඇතුළත් විය යුතු ය:-

- (i) කලතුයා;
- (ii) ළමයින්;
- (iii) දෙමාපියන්;
- (iv) සහෝදරයන් හෝ සහෝදරියන්;
- (v) නැත්දණියත්/මාමණ්ඩිවරු, මස්සිනාවරුත්/ නෑනාවරුන්, බෑණාවරුන්/ලේලිවරුන්;
- (vi) මුණුබුරු මිණිබිරියන් සහ සීයලා සහ ආච්චිලා,

"හානිපූරණය" යන්නට, තනි සහ සාමුහික හානිපූරණ ඇතුළත් විය යුතු ය.

28. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට, සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.

අනනුකූලතාවක් ඇති වූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු

